

[Lilli Gyldenkilde]

forhandling kunne komme med nogle tiltag, der gik ud på, at finansministeren erkendte, at han naturligvis må sikre, at den ligelønslov, der er vedtaget i Folketinget, overholdes, for det er den altså ikke blevet til dato.

Finansministeren er altså den, der indgår overenskomster for det offentlige område, så selv om man fra ministrenes side har valgt, at det er arbejdsministeren, der skal svare, hvilket der kan være mange gode grunde til, vil jeg nu alligevel stille spørgsmål til finansministeren, da han jo skal sidde her under denne debat, fordi den også er rejst til ham.

Der er ikke nogen dagsorden til debatten i dag. Da jeg sonderede, blev det klart, at vi ikke kunne få vedtaget en dagsorden, der pålagde parterne noget som helst. Det var nu heller ikke meningen, men sådan blev den opfattet. Meningen var, at vi skulle prøve at se, om vi kunne finde frem til at få pålagt ministrene at komme med nogle gode ideer til, hvordan vi kom videre. Det ville ministrene ikke, og derfor skal vi lade det ude af debatten, men jeg vil da for at være sanddru nævne, at det var min agt. Jeg må nu erkende, at så vidt kunne vi ikke komme. Det er jeg lidt ked af, men det kunne vi altså ikke. Men hvad kan vi så?

Det er min klare opfattelse på baggrund af udsagn fra de ordførere, jeg har talt med, og det, jeg indtil nu har hørt fra arbejdsministeren, at vi alle sammen er enige om, at der her er et problem, vi skal have løst. Vi må kvindeuligelønnen til livs, og for at komme det, må man tage hensyn til det i overenskomstforhandlingerne.

Jeg forlanger naturligvis ikke, at finansministeren skal afsløre alt op til de kommende overenskomstforhandlinger, men jeg ønsker meget, at finansministeren bare vil gå op og svare ja eller nej til følgende:

Er det finansministerens agt at tage hensyn til, at kvindeuligelønnen stadig væk eksisterer, og at de kommende overenskomster må tilrettelægges på en sådan måde, at der tages hensyn til, at der må rettes op på det?

Jeg har jo allerede brugt forfærdelig meget af tiden, men jeg skal lige kort ridse op, hvad vi egentlig synes der skal til, uden at vi hermed har sagt, at vi vil lovgive om overenskomster i Folketinget. Vi ønsker et løft til de lavtlønnede, vi ønsker nedsættelse af arbejdstiden, vi ønsker fuld afspadsering af overarbejde, vi ønsker en

orlovsordning for småbørnsforældre, vi ønsker ens avancementsmuligheder for både deltidsarbejdende og fuldtidssikrede, vi ønsker afskaffelse af adgangsbegrænsning til uddannelserne, vi ønsker afsættelse af flere midler til AMU-uddannelserne, vi ønsker daghøjskoler og produktionshøjskoler lovfæstet, vi ønsker ordentlige BFU-ordninger, og vi ønsker en udvidelse af barselorloven til 9 måneder.

Vi ved godt, det hele ikke kommer på én gang, og vi ved også godt, det ikke er et oplæg til overenskomstforhandlinger. Men jeg må nævne, hvad SF mener der skal til, for at vi kan komme videre ad den vej, vi gerne vil.

Så langt kommer vi slet ikke i dag, men det, jeg ønsker med denne debat, er som sagt, at vi kan få at vide, om partierne ikke er enige i, at nu må der arbejdes aktivt på dette område. Kvinderne er nemlig kommet ud på arbejdsmarkedet for at blive der, og der skal være nogle forudsætninger til stede for et ligeværdigt liv, bl.a. at man har ligeløn, og at man selvfølgelig har noget arbejde.

Det er også helt klart, at for to udearbejdende i en familie betyder det noget, om der er ordentlige pasningsmuligheder for børnene, og det betyder meget, om der er ordentlige barselorlovsmuligheder for mænd og kvinder. Jeg er nødt til at sige, at for at f.eks. småbørnsbarselorlov eller småbørnsforældreorlov – det bliver jo noget af det, der skal laves – kan udnyttes af begge parter, er det jo nødvendigt, at der ikke er den store forskel i lønninger til mænd og kvinder. Ellers bliver det jo kvinderne, der tager barselorloven, for det mister man mindst ved i familierne, og sådan bør det altså ikke blive ved med at være.

En ting er, at det er retfærdigt og rimeligt, at man får ens løn, uanset hvordan man er udstyret fra naturens side, men det bør ikke føre til yderligere forringelser, fordi man tilfældigvis er født som kvinde og arbejder som kvinde og arbejdsmarkedet mest er indrettet på mænd.

Jeg skal heller ikke glemme at gøre opmærksom på, at hvis vi ikke allerede nu tager højde for nogle af disse ting, vil de pensionsordninger, der er knyttet til arbejdsmarkedet, medføre, at kvinderne også i pensionisttilværelsen får en mindre ydelse end mændene, såfremt der ikke tages hensyn til, at alle afbrydelser i arbejdslivet, der har noget med børn at gøre, fordeles ligeligt på mænd og kvinder. Det er heller ikke